

SCIENTIFIC JOURNAL

**HIGHER ECONOMIC - SOCIAL SCHOOL IN
OSTROLEKA**

2/2019(33)

<http://www.sj-economics.com/>

Łomża, 2019

PROGRAMME BOARD

Prof. zw. dr hab. dr H.C. Antoni Mickiewicz - Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, **Prof. David Gerard Alber** - Pennsylvania State University USA, **Prof. Jonathan Tuthill** - Pennsylvania State University USA, **dr hab. Andrzej Borowicz prof. UŁ** - Uniwersytet Łódzki, **prof. James W. Dunn** - Pennsylvania State University USA, **dr hab. Bogusław Kaczmarek prof. UŁ** - Uniwersytet Łódzki, **dr hab. Paweł Mickiewicz, prof. ZUT** – Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, **dr hab. Wojciech Popławski prof. WSB** – Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu, **prof. Enrique Viaña Remis** - University of Castilla-La Mancha Hiszpania, **dr hab. Wojciech Wiszniewski prof. PW** - Politechnika Warszawska, **dr hab. Piotr Bórawski prof. UWM** - Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, **dr hab. Agnieszka Brelik prof. ZUT** – Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, **dr hab. Mariola Grzybowska-Brzezińska prof. UWM** - Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, **dr Manfred Müller** - SiegmundsbürgerHaus Werraquelle GmbH Niemcy, **dr Radosław Szulc** - Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, **associate professor Volodymyr Ternovsky**, – Tavriya State Agrotechnological University, Ukraina, **dr hab. Elżbieta Jadwiga Szymańska prof. SGGW** - Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, **dr hab. Agnieszka Sapa, prof. UEP** – Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, **dr Kazimierz K. Parszewski** – Ostrołęckie Towarzystwo Naukowe im. A. Chętnika, **dr Marta Bloch** – Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Społeczna w Ostrołęce, **dr inż. Iwona Pomianek** – Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

DRAFTING COMMITTEE

dr inż. Ireneusz Żuchowski (editor-in-chief), **mgr Kazimierz Krzysztof Bloch** (secretary), **dr Agnieszka Sompolska-Rzechula** (statistical editor), **mgr Alina Brulińska** (language editor), **Jeffrey Taylor** (language editor – English language), **dr hab. Bogusław Kaczmarek prof. UŁ** (theme editor), **dr hab. Andrzej Borowicz prof. UŁ** (theme editor), **dr hab. Piotr Bórawski prof. UWM** (theme editor), **dr hab. Mariola Grzybowska-Brzezińska prof. UWM** (theme editor)

PUBLISHER
HIGHER SCHOOL OF AGRIBUSINESS IN LOMZA
18-402 Łomża, ul. Studencka 19, tel./fax. +48 86 216 94 97
www.wsa.edu.pl

Punkty Informacji Europejskiej w Ostrołęce
Europe Direct

Publikacja wydana ze wsparciem
finansowym
Komisji Europejskiej w ramach projektu
Europe Direct

© Copyright by
HIGHER SCHOOL OF AGRIBUSINESS IN LOMZA
Łomża, 2019
ISSN 2391 - 9167

SCIENTIFIC JOURNAL – nr 2/2019(33)

Dr Monika Szymura

PBN ID: 906750

ResearcherID: H-2161-2018

ORCID ID: 0000-0003-2148-0691

Politechnika Opolska PBN ID: 1211

UMOWA O DOKONANIE LUB WDROŻENIE INNOWACJI SKUTECZNĄ METODĄ TRANSFERU INNOWACJI

Wstęp

Ponieważ wyłącznym podmiotem praw własności intelektualnej jest twórca, regułą jest, iż korzystanie i rozporządzanie utworem przez inny podmiot wymaga jego zgody (Dz. U. z 1994 r., nr 24, poz. 83 z późn. zm). Bezumowny transfer wiedzy może zaistnieć jedynie w przypadku wykorzystywania innowacji o charakterze technicznym, czy oznaczeń, które nie są objęte ochroną prawną na gruncie prawa własności intelektualnej (transfer wiedzy naukowej, czy standardów postępowania). Wśród bezumownych form transferu innowacji wymienić można licencję otwartą (zawartą *per facta concludentia*), licencję przymusową, licencję dorozumianą oraz inne licencje ustawowe (Krawczyk, 2016). Podstawowym sposobem udzielenia zgody na korzystanie z prawa wyłącznego pozostaje jednak umowa.

Transfer wiedzy do gospodarki technologii nie ogranicza się do podstawowych form jakimi są umowa przeniesienia praw autorskich (sprzedaży) majątkowych, czy zawierania umów licencyjnych. jednym z najczęściej wykorzystywanych instrumentów komercjalizacji wyników badań naukowych są umowy o dokonanie i wdrożenie innowacji. Mają one za zadanie realizację konkretnego rozwiązania odpowiadającego potrzebom indywidualnego przedsiębiorcy (czyli zawierane są na etapie poprzedzającym wykonanie dzieła) oraz przygotowanie do wykorzystywania uzyskanych wyników w danym przedsiębiorstwie (Czupryński, Ćwiklicki, Kopyciński, Machnik, Mituś, Staszczyszyn, Widziszewska, Zawicki, 2006).

W polskim ustawodawstwie brak definicji legalnej pojęcia umowy o dokonanie i wdrożenie prac badawczych, a ich kwalifikacja prawna nadal rodzi wątpliwości. Problemy pogłębia fakt, iż jest to problematyka o charakterze interdyscyplinarnym z pogranicza prawa, ekonomii i socjologii (Żurawowicz, 2010).

Umowna forma komercjalizacji badań może być skuteczną metodą transferu wiedzy. Trzeba jednak pamiętać, że zawarcie korzystnej umowy

wymaga nie tylko doświadczenia i umiejętności negocjacyjnych, ale przede wszystkim określonej wiedzy, szczególnie z zakresu regulacji prawnych. Artykuł stanowi próbę omówienia zasad konstruowania tych umów oraz podstawowych różnic pomiędzy nimi w oparciu o przegląd literatury i orzecznictwa. W badaniu wykorzystano m.in. metodę analizy treści oraz analizę aktów prawnych.

1. Umowa o prace naukowowo – badawcze

W okresie PRL problematyka umów z zakresu działalności badawczo-rozwojowej była szczegółowo unormowana. Obecnie brak regulacji prawnych tego rodzaju działalności.

Konstrukcja tych umów opiera się na zasadach ogólnych określonych przepisami Kodeksu Cywilnego (t.j. Dz.U. 2019, poz. 1145), a gdy wynik pracy będzie utworem przepisy ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz.U. 2019, poz. 1231), lub ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. prawo własności przemysłowe (t.j. Dz.U.2017, poz. 776), jeśli w grę wchodzić będzie wynalazek.

Ustawodawca posługuje się różnymi pojęciami określającymi przedmiot umów o dokonanie innowacji. Ustawa o Narodowym Centrum Nauki w art. 2 posługuje się pojęciem „badanie podstawowe” i „projekt badawczy” instytutach badawczych (t.j. Dz. U. 2018, poz. 947). Ustawa o PAN mówi o „badaniach naukowych i pracach rozwojowych” (t.j. Dz.U. 2019, poz. 1183). W innych aktach prawnych ustawodawca takie określenia, jak „prace wdrożeniowe”, „działalność badawcza” itp. (Szewc, Ziolo, Grzesiczak, 2011).

Samo pojęcie „pracy naukowo-badawczej” jest „w praktyce obrotu używane zarówno w aspekcie czynnościowym, jako działalność badawczo-rozwojowa, lub w aspekcie wynikowym – jako wytwór tejże działalności mogący mieć postać uzyskanej wiedzy, dobra niematerialnego oraz materialnych nośników” (Zalewski, 1983).

Pojęcie „umowa o wykonanie *prac badawczych*” znajdziemy w art. 81 p.w.p. (t.j. Dz.U.2017, poz. 776), ale ustawa nie reguluje ani stron umowy, ani jej przedmiotu, czy treści. Pozwala to przyjąć, że umowa ta powinna być zakwalifikowana do kategorii umów nienazwanych. Umowy tego rodzaju najczęściej służą jako instrument pozyskiwania know-how, nowej technologii, czy aparatury technicznej oraz przejęcia praw wyłącznych do efektów tych prac.

Przedmiotem umowy są informacje „uzyskane w wyniku prowadzonych badań, które powinny być w odpowiedni sposób ucieleśnione” (Salamonowicz, 2018). Wynik prac stanowi zawsze nowe rozwiązanie techniczne, które ma postać niematerialną (Buczkowski, 1974). Z zawarciem tego typu umów zawsze wiąże się obowiązek sporządzenia materialnego nośnika wytworzonego dobra niematerialnego (wynalazku, utworu). Może to być pisemne opracowanie, czy dokumentacja techniczna podsumowująca wyniki prac, plany, czy prototyp urządzenia.

W wyniku zawarcia umowy o dokonanie innowacji dochodzi do nabycia przez zamawiającego praw do prawa wyłącznego, chyba że strony inaczej postanowiły. W przypadku umów zawieranych między przedsiębiorcami, należy wyraźnie określić taki skutek (Szewc, Zioło, Grzesiczak, 2011).

Oprócz stron, przedmiotu czy też warunków wykonania umowy, określa się ponadto osobę odpowiedzialną za realizację prac oraz kwestie związane z ogłaszaniem wyników tychże prac.

Jak podkreślono wcześniej, „umowa o pracę naukowo-badawczą nie jest pod względem prawnym kontraktem jednolitym, odpowiadającym konkretnemu typowi umowy nazwanej” (Szewc, Zioło, Grzesiczak, 2011). Wątpliwości dotyczą tego, czy umowa ta podlega przepisom umowy zlecenia lub umowy o dzieło, czy też może traktować ją jako nienazwaną umowę mieszaną (Stec, 2017).

Niektórzy autorzy kwalifikują umowę prace badawcze do kategorii umów starannego działania tj. zlecenia (du Valle, 1986), inni uznając wysoki stopień ryzyka po stronie wykonawcy, włączają je do umów rezultatu tj. dzieła. Pojawia się również pogląd, że „umowa o wykonanie *prac badawczych* nie stanowi odrębnego typu umowy, zwykle będzie to umowa zbliżona do umowy o dzieło lub umowy zlecenia. Istotą takiej umowy jest spełnienie przez dłużnika świadczenia charakterystycznego, polegającego na prowadzeniu *prac badawczych*, projektowych, wdrożeniowych lub innych podobnych” (Kostański, 2010). Słusznym zdaje się stanowisko, że „nie ma jednego modelu umów o prace badawcze, gdy chodzi o ich relację do zobowiązań rezultatu i starannego działania. W praktyce mogą one przybierać postać każdego z tych rodzajów zobowiązań. Kwalifikacja prawna umów o prace badawcze musi uwzględniać to ustalenie. W przeciwnym razie może dojść do zachwiania równowagi kontraktowej stron i obciążenia jednej ze stron (wykonawcy lub zamawiającego) konsekwencjami nieosiągnięcia rezultatu *prac badawczych*” (Niewęglowski b, 2010).

Zakwalifikowanie stosunku prawnego jako umowy o dzieło (umowa rezultatu) lub zlecenie (umowa należytej staranności) ma istotne znaczenie dla stron, w szczególności w zakresie odpowiedzialności za własne i cudze czyny. Odpowiedzialność kontraktowa opiera się na zasadzie winy. Surowsza odpowiedzialność wynikać może z woli stron lub z wyraźnego przepisu ustawy.

Przy umowie starannego działania za winę uznać należy rozmyślne lub niedbałe naruszenie obowiązku działania lub zaniechania, który dłużnik (wykonawca) znał lub powinien był znać, czyli nie zachowania „należytej staranności”. Naruszenie reguł postępowania rodzi obowiązek naprawienia powstałej szkody.

Inaczej kształtuje się zagadnienie odpowiedzialności w zobowiązaniach rezultatu. Na dłużniku (wykonawcy) ciąży obowiązek realizacji określonego w umowie celu. Dla zwolnienia się spod odpowiedzialności nie wystarczy wykazanie przez wykonawcę, że zachował on należyłą staranność. Koniecznym

jest udowodnienie, że niedopełnienie lub nienależyte dopełnienie zobowiązania nastąpiło z przyczyn, za które nie ponosi on odpowiedzialności (Nowakowski, 1960). Umożliwia to zastosowanie w odniesieniu do odpowiedzialności wykonawcy przepisów o rękojmi za wady, co nie jest dopuszczalne przy umowach starannego działania.

Jeśli strony nie wskazały w treści umowy obowiązku realizacji konkretnie wskazanego rezultatu, należy dokonać oceny charakteru badań naukowych stanowiących przedmiot umowy. Czy są one obarczone ryzykiem, że świadczenie wykonawcy może nie zostać osiągnięte, a jego wysiłek intelektualny sprowadzi się jedynie do dążenia do rozwiązania pewnego problemu. „Oprócz jednak typowo „naukowego” ryzyka, organ stosujący prawo powinien brać pod uwagę inne ryzyko, które wiąże się np. ze znacznymi wahaniami kosztów (aparatury itd.) danych badań, których wzrost może wywołać tzw. gospodarczą niemożliwość świadczenia, konkurencję etc.” (Niewęglowski a, 2010).

Stronami umowy o wykonanie prac badawczych są wykonawcy i zamawiający. Zamawiającymi są przedsiębiorcy prowadzący działalność produkcyjną lub usługową, którzy wykorzystują nowoczesne technologie. Nie ma jednoznacznej odpowiedzi na pytanie kto może być wykonawcą umowy o dokonanie innowacji. Słusznym zdaje się być odwołanie do zasad ogólnych prawa cywilnego i stwierdzenie, że może nim być osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna posiadająca zdolność prawną (jednostki naukowe, instytuty badawcze). Stroną omawianej umowy nie mogą być wyodrębnione organizacyjnie części osoby prawnej, które nie mają samodzielności prawnej np. wydział uczelni (Niewęglowski b, 2010).

2. Umowa wdrożeniowa

Pojęcie „Prace wdrożeniowe” *nie zostało uregulowane na gruncie polskiego ustawodawstwa*. Tradycyjnie uznawano je za „prace związane z uruchomieniem po raz pierwszy w kraju lub w danej branży masowej produkcji nowych wyrobów albo zastosowanie nowych metod i organizacji wytwarzania, odpowiadających kryterium nowoczesności sformułowanym w odpowiednich przepisach” (Nietyksza, 1974). Współcześnie doktryna definiuje je jako prace służące „implementacji rozwiązania o charakterze technicznym do konkretnego przedsiębiorstwa w określonym celu, np. uruchomienia w oparciu o to rozwiązanie nowej produkcji” (Stec, 2017).

Przez zawarcie umowy wdrożeniowej wykonawca zobowiązuje się za wynagrodzeniem do wdrożenia albo do sprawowania nadzoru nad wdrożeniem danego rozwiązania technologicznego, informatycznego lub organizacyjnego do przedsiębiorstwa drugiej strony umowy tzw. jednostki wdrażającej. Umowa taka zapewnia przedsiębiorcom możliwość „produkcji innowacyjnych towarów lub świadczenia nowatorskich usług” (Kidyba, 2018).

Treść umowy wdrożeniowej stanowi umocowanie do korzystania z danego dobra niematerialnego. Dochodzi do przeistoczenia tych dóbr w konkretne rozwiązania produkcyjne i organizacyjne. *Umowa taka może zostać zawarta przed podpisaniem lub wykonaniem umowy o prace badawczo-rozwojowe* (Salamonowicz, 2018). Najczęściej też towarzyszy jej równoległa umowa licencyjna lub inna umowa o korzystanie z praw własności intelektualnej. Umowy te jednak nie mogą „zastąpić” umowy wdrożeniowej.

Umowę wdrożeniową, tak jak umowę o wykonanie prac badawczych, uznać należy jako umowę nienazwaną. Jest to umowa mieszana, łącząca cechy umowy o dzieło, jak i umowy zlecenia (Stec, 2017).

Stroną umów wdrożeniowych w przeważającej mierze są przedsiębiorstwa o profilu produkcyjnym. Wykonawcami najczęściej są jednostki badawczo-rozwojowe, uczelnie, Polska Akademia Nauk, czy prywatne centra badawczo-rozwojowe (Niewęglowski, 2011).

Często spotykaną praktyką jest dopuszczenie do czynności wdrażających pracowników (najczęściej autorów implementowanego rozwiązania) podmiotu będącego wykonawcą umowy. Co istotne nie są oni stroną umowy. Koniecznym zatem staje się zobowiązanie wykonawcy „do obciążenia ich - w stosunku wewnętrznym - dodatkowymi obowiązkami, w tym zachowaniem w poufności informacji o przedsiębiorstwie, w jakim dochodzi do wdrożenia. Przygotowując *umowę wdrożeniową*, trudno będzie przewidzieć wszelkie możliwe formy współdziałania, jakich wymagać będzie doprowadzenie do jej wykonania. Warto więc zwrócić uwagę na obowiązek lojalności i współdziałania stron” (Kidyba, 2015).

Kwalifikacja prawna umowy wdrożeniowej uzależniona jest od konkretnego stanu faktycznego i prawnego. W zależności od tego można uznać, że jest to umowa o dzieło, a więc umowa rezultatu albo umowa o świadczenie usług, czyli umowa starannego działania.

Tradycyjnie przyjmuje się, że jeśli przedmiotem umowy jest wyłącznie wdrożenie jest to *umowa rezultatu* (dzieło). Wykonawca ponosi odpowiedzialność za tzw. efekt wdrożenia.

W sytuacji, gdy przedmiotem świadczenia jest nadzór autorski nad wdrożeniem zastosowanie powinny mieć przepisy regulujące umowę zlecenia. Nadzór „jest rodzajem usługi, której istotą, jak zauważa jest podjęcie się pewnych czynności dla wierzyciela bez powiązania ze stosunkiem służbowym lub pracy” (Niewęglowski, 2011). Zgodnie z treścią art. 750 k.c, do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu (tj. Dz. U. 2019, poz. 1145). Sąd Okręgowy w Łodzi stwierdził, że jeżeli rezultat umowy wdrożeniowej nie jest całkowicie zdeterminowany w chwili jej zawarcia (np. wdrożenie programu pilotażowego) przesądza to o zakwalifikowaniu przedmiotowej umowy jako umowy o świadczenie usług (XIII Ga 442/16).

Coraz częściej wśród reprezentantów doktryny prawa (por. Stec, 2017), jak i w orzecznictwie sądowym spotkać się można z uznaniem umowy wdrożeniowej za umowę o dzieło. W jednym z wyroków stwierdzono, że umowa o wykonanie wersji webowej oprogramowania umożliwiającego e-learning jest umową o dzieło z uwagi na uregulowanie w niej wszystkich elementów istotnych dla umowy o dzieło określonych w kodeksie cywilnym np. warunków odstąpienia od umowy (VIII GC 312/13).

W innym wyroku SN stwierdził, że „umowa o dzieło dopuszcza takie wypadki, gdy ostateczny kształt dzieła wyłania się w trakcie tworzenia”, dając tym samym silny argument zwolennikom poglądu o dopuszczalności umowy o dzieło, której rezultat nie jest całkowicie zdeterminowany w chwili zawarcia” (V CSK 150/07).

Kwalifikacja umowy wdrożeniowej jako umowy o dzieło, czy zlecenie rodzi daleko idące konsekwencje dla stron tego stosunku prawnego.

Umowa o dzieło pozwala zamawiającemu na większą kontrolę nad przebiegiem i efektem prac wdrożeniowych. Charakterystycznym jest dokładne określenie finalnego dzieła. Odpowiedzialność wykonawcy za wady dzieła opiera się na zasadzie ryzyka. Oznacza to, że ponosi on odpowiedzialność także w sytuacji, gdy wady powstały bez jego winy czy nawet bez jego wiedzy. Takie ukształtowanie umowy wdrożeniowej daje również możliwość zastosowania do świadczenia wykonawcy przepisów o rękojmi za wady (wykonawca ma osiągnąć określony efekt, wdrożyć dane rozwiązanie do konkretnego przedsięwzięcia).

Umowa zlecenia cechuje się większą swobodą po stronie podmiotu zamawiającego na etapie implementacji, pozbawia jednak pewności co do zgodności rezultatu z jego oczekiwaniami (Wachowska, 2016). Ponieważ jest to umowa starannego działania wykonawca nie odpowiada za brak osiągniętego celu. Cięży na nim jedynie obowiązek starannego wykonywania nadzoru nad wdrożeniem. W sytuacji nienależytego nadzoru zamawiający może żądać wykonania umowy oraz wystąpić z roszczeniem o naprawę szkody będącej tego wynikiem.

Podsumowanie

Ponieważ w polskim ustawodawstwie brak definicji legalnej umowy o dokonanie i wdrożenie innowacji, wciąż zauważyć można wiele rozbieżności w ocenie prawnej tego rodzaju stosunków prawnych.

Wprawdzie nie budzi wątpliwości uznanie tego rodzaju kontraktów za umowy nienazwane, podstawowy problem stanowi jednak określenie do jakich umów nazwanych są one najbardziej zbliżone. Ponieważ przedmiot tego rodzaju umów sprowadza się do wykonywania prac (badawczych, czy wdrożeniowych) na cudzą rzecz, jako punkt odniesienia przyjąć należy umowę o dzieło i umowę zlecenia.

Ocena charakteru prawnego omawianych umów uzależniona jest od konkretnego stanu faktycznego i prawnego. W niektórych sytuacjach przyjmuje się, że do umów tych zastosowanie mają regulacje odnoszące się do umowy o dzieło (umowy rezultatu), w innych postanowienia o umowie zlecenia (umowie starannego działania).

Brak jednego obowiązującego wzorca tego rodzaju umów powoduje, że poszczególne umowy mogą się pomiędzy sobą różnić. Koniecznym jest zatem dokonywanie ich indywidualnej oceny. W tym świetle, konieczna staje się właściwa specyfikacja istotnych warunków kontraktu w postaci jednoznacznych postanowień umownych (precyzyjne określenie przedmiotu umowy, wzajemnych praw i obowiązków stron). Ma to szczególne znaczenie uwzględniając odmienne zasady odpowiedzialności stron przy umowach należytej staranności i rezultatu. Uznanie konkretnego stosunku za umowę o dzieło nakłada na wykonawcę dużo szerszy zakres odpowiedzialności wobec zamawiającego.

Bibliografia

1. Buczkowski S. [w:] Buczkowski Sz., Nowakowska Z.K., *Prawo obrotu uspołecznionego [The law of socialized trading]*, Warszawa 1974.
2. Czupryński P., Ćwiklicki M., Kopyciński P., Machnik A., Mituś A., Staszczyszyn B., Widziszewska J., Zawicki M, *Organizacja transferu technologii w sieciach instytucji otoczenia biznesu [Organisation of technology transfer in networks of business support institutions]*, Małopolska Szkoła Administracji Publicznej Akademii Ekonomicznej w Krakowie, Kraków 2006.
3. du Vall M., *Umowa wdrożeniowa [Implementation agreement]*, ZNUJ PWiOWI 1986/42.
4. Kidyba A. (red.), *Umowy w obrocie gospodarczym [Contracts in the course of economic turnover]*, LEX, Warszawa 2015, www.lex.pl
5. Kidyba A. (red.), *Pozakodeksowe umowy handlowe [Non-code trade agreements]*, WKP, Warszawa 2018, www.lex.pl
6. Kostański P.: w: Kostański P. (red.) *Prawo własności przemysłowej. Komentarz [Industrial property law. Comments]*, C.H.Beck, Warszawa 2010.
7. Krawczyk, M. *Prawne aspekty wsparcia działalności innowacyjnej pracowników naukowych [Legal aspects of support for innovative activity of researchers]*, Horyzonty Wychowania, 15(34)/2016.
8. Niewęglowski A., *Zobowiązania rezultatu i starannego działania w umowach o prace badawcze [Obligations of result and diligence in research contracts]*, Studia Iuridica Lublinensia, 14/2010.
9. Niewęglowski A., *Wyniki prac badawczych w obrocie cywilnoprawnym [Results of research work in civil law transactions]*, Oficyna WK, Warszawa 2010, www.lex.pl
10. Niewęglowski A., *Umowy wdrożeniowe jako instrument komercjalizacji osiągnięć naukowych [Commercialisation of research results and technology transfer centres]w: Komercjalizacja wyników badań naukowych a ośrodki transferu technologii [Implementation agreements as an instrument for commercialisation of scientific*

- achievements], Ośrodek Przetwarzania Informacji – Instytut Badawczy, Warszawa 2011.
11. Nietyksza B., *Środki prawne wdrażania postępu technicznego* [Means of redress for the implementation of technical progress], „Państwo i Prawo”, 5/1974.
 12. Nowakowski Z. K., *Zobowiązanie rezultatu i starannego działania* [Commitment to results and diligence], „Ruch Prawniczy i Ekonomiczny”, nr 2, Palestra 4/3(27)/1960.
 13. Salamonowicz M., *Treść i charakter prawny umowy o pracę badawczo-rozwojowej* [Content and legal nature of the research and development contract], WK, Warszawa 2018, www.lex.pl
 14. Stec P. (red.), *Komercjalizacja wyników badań naukowych* [Commercialisation of research results], WK, Warszawa 2017, www.lex.pl
 15. Wójcik P., *Zamówienia publiczne na usługi w zakresie badań naukowych*, LEX, Warszawa 2012, www.lex.pl
 16. Szewc A., Ziolo K., Grzesiczak M., *Umowy jako prawne narzędzie transferu innowacji*, [Agreement as a legal tool for innovation transfer], Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2011.
 17. Szewc T., *Transfer wiedzy w procesach wdrażania innowacji – aspekty prawne*, Organizacja i Zarządzanie, Kwartalnik Naukowy nr.3/2014, s.145-162, Gliwice 2014.
 18. Ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej; (Dz.U.2017.0.776 t.j.).
 19. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tj. Dz.U. 2019, poz. 1231).
 20. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny; (tj. Dz. U. 2019, poz. 1145).
 21. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk; (t.j. Dz.U. 2019, poz. 1183).
 22. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki; (t.j. Dz. U. 2018, poz. 947).
 23. Wachowska A., *Dyskusyjny charakter umów wdrożeniowych – wnioski z aktualnego orzecznictwa* [Discussion on the nature of implementation agreements - conclusions from current jurisprudence], triple.pl/blog/tag/umowa-wdrozeniowa/
 24. Wyrok SA w Gdańsku z dnia 14 września 2016 r., LEX nr 2225463.
 25. Wyrok SO w Szczecinie z dnia 13 sierpnia 2015 r., (VIII GC 312/13), orzeczenia.szczecin.so.gov.pl
 26. Wyrok SN z dnia 24 sierpnia 2007, (V CSK 150/07), LEX nr 485891.
 27. Wyrok SO w Łodzi z dnia 10 czerwca 2016, (XIII Ga 442/16), LEX nr 2128838.
 28. Zalewski L., *Umowa o pracę badawczą* [Research employment contract], Wydawnictwa UAM, Poznań 1983.
 29. Żurawowicz L., *Zarządzanie własnościami intelektualnymi* [Management of intellectual property], w: Vall du M., Adamczak A. (red.), *Ochrona własności intelektualnej* [Protection of intellectual property], Uniwersytecki Ośrodek Transferu Technologii Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2010.

AGREEMENT FOR IMPLEMENTATION OR IMPLEMENTATION OF INNOVATION- EFFECTIVE METHOD OF INNOVATION TRANSFER

Summary

Contracts for implementation of innovations is one of the most frequently used instruments for commercialisation of scientific research results. Due to the divergent views of the doctrine, as well as the imprecise Polish legal regulations, the issue of concluding agreements on the implementation or implementation of innovation still raises many doubts. The article is an attempt to discuss the principles of constructing these agreements and the basic differences between them on the basis of a review of literature and case law.

The assessment of the legal character of the discussed agreements depends on the specific factual and legal situation. In some situations, it is assumed that the regulations relating to a contract for specific work (result contract) apply to such contracts, in others - provisions of the contract of mandate (contract of due diligence). Proper qualification is particularly important in the light of the different rules of liability of the parties in the case of due diligence and result agreements. The recognition of a specific relationship as a contract for specific work imposes a much broader scope of liability on the contractor towards the ordering party.

Key words: property law, license, contract for the transfer of copyrights

Streszczenie

Umowy o dokonanie i wdrożenie innowacji są jednym z częściej wykorzystywanych instrumentów komercjalizacji wyników badań naukowych. **Z uwagi na rozbieżność poglądów doktryny, a także nieprecyzyjność polskich regulacji prawnych, problematyka zawierania umów o dokonanie lub wdrożenie innowacji nadal budzi wiele wątpliwości.** Artykuł stanowi próbę omówienia zasad konstruowania tych umów oraz podstawowych różnic pomiędzy nimi w oparciu o przegląd literatury i orzecznictwa.

Ocena charakteru prawnego omawianych umów uzależniona jest od konkretnego stanu faktycznego i prawnego. W niektórych sytuacjach przyjmuje się, że do umów tych zastosowanie mają regulacje odnoszące się do umowy o dzieło (umowy rezultatu), w innych postanowienia o umowie zlecenia (umowie starannego działania). Właściwa kwalifikacja ma szczególne znaczenie, w świetle odmiennych zasad odpowiedzialności stron przy umowach należytej staranności i rezultatu. Uznanie konkretnego stosunku za umowę o dzieło nakłada na wykonawcę dużo szerszy zakres odpowiedzialności wobec zamawiającego.

Słowa kluczowe: własność intelektualna, umowa licencyjna, umowa o przeniesienie autorskich praw majątkowych

JEL Classification: K11, K12, K15

Adres do korespondencji-Correspondence address
M.Szymura@po.edu.pl